

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZAPADU
a místní vydání

v Oretu pro Baline okres, Neb., ve Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndal, S. D., pro stát South a North Dakota.

Předplatná:
Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějte se pomocí peněžních poukázek (Money Order), expresních poukázek (Express Money Order), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujte-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Doplky z kruhu čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí být slušné, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

"PORÁŽKA" RUSŮ.

Poslední zprávy z východního bojiště oznamují, že carské armády na mnohých místech zahájily ofensivu a zastavily postup teutonských vojsk. Zpráva tohoto znění byla očekávána nedečkáve ve všech kapitolách spojenecké a všude tam, kde sympatie jsou na straně mocností, snažících se zdržiti německý militarismus. Po deset posledních týdnů docházely nepřetržitě zprávy o ruském ústupu a teutonské časopisy psaly o ruských "porážkách." I nás, kteří klademe v ruské vítězství velké naděje, počala se zmocňovati tíseň. Viděli jsme, že všechny tyhody jsou na straně Teutonů a že nezastavený jejich postup znamená čím dále tím větší nebezpečí pro vojska carova.

Ale opakovala se stará historie. Zatlacené armády zformovaly se znovu a utvořily mocnou hráz, o kterou nyní rozbíjí se teutonské útoky. Nebude se sice opakovati Napoleonův pochod na Moskvu, ale ruská vlna znovu zaplaví krajiny, které již jednou byly v moci carských vojsk. "Porážky" Rusů jenom zřídka vyplývaly se vítězím. Po každé takové "porážce" Moskalové vstávali silnější než před tím. Rusové vždy v minulosti zvítězili jenom po ústupu. Kampaň na východě je nepřetržitou historií ústupu a postupu. — Ruská vlna žene se jako mocný proud, zaplaví celé krajiny a hrozí vniknouti dále. Nepřítel napne síly a zatlací carská vojska, ale tato zastaví se vždy o něco blíže svému cíli než stála původně.

Na počátku přítomné války, v druhém týdnu měsíce srpna, 1914, rakouský generál Dankl, jednáce dle dlouho před tím vypracovaných plánů kampaň proti Rusku, vydal se s půl milionem vojáků ze Lvova přes ruské hranice do krajiny mezi Vislou a Bugem. Maje v úmyslu využítovati nepřipravenosti Ruska, udeřil na linii Ivangorod a Brest-Litovsk dříve než učiní odpór mohli býti zorganizováni. Ale velkokrále Mikuláš rychlostí mobilisace překvapil nejenom generála Dankla, ale i celý svět. Shromáždil velkou armádu jižně od Lublina a tato pod vedením generála Ivanova roztrhla rakouskou ofensivu právě na její počátku. Následovala pak řada nových prudkých ran, Rakusané zatlaceni byli zpět za své hranice po velkých ztrátách a tlak carských vojsk nezastavil se dříve, dokud Lvov a celá východní Halič nenalézala se v jejich moci.

Budou se nyní opakovati staré zkušenosti? Na tuto otázku poskytneme nám odpověď nejbližší budoucnost. Po dobytí Lvova polní maršálek Mackensen, jenž je v reálnu velitelem teutonských vojsk, operujících v Haliči, uložil generálu Boehm-Ermolinu postupovati proti Rusům, kteří ustoupili na východ od haličského kapitulu. Generálu Pflangerovi uloženo bylo, aby vyčistil dolní Dněstr a generál Linsingen, který operoval proti Lvovu od Komarna, měl postupovati po Dněstru a po spojení s Pflangerem severovýchodně od Haliče spolupostupovati na vytlačení Rusů od Dněstru. Mezitím Mackensen postupoval k Rawaruska a armáda arciknížete Josefa Ferdinanda mezi Vislou a Sanem směřovala východním. Postup teutonských vojsk byl nepřetržitý až k linii,

kteří poskytuje ochranu pevnost Ivangorod a její základnou je Brest-Litovsk.

Právě na této linii nyní Rusové postavili se na odpor, zahájili ofensivu a oznámili již první úspěchy. Rusům dostalo se silných posil a také nové zásoby děl. Ivangorod je silně opevněným místem při stoku Visly a Vjeprze, čtyřiašedesát mil od Warszavy a pětáctičtyřicet mil od hranic. Je chráněn devíti moderními pevnostmi na pravém břehu Visly a třemi na levém. Několik mil od této pevnosti odehrály se vášnivé boje při prvním náběhu generála Hindenburga do jižního Polska. Tehdy německé armády nalézaly se jenom čtyři míle od Warszavy, ale zatlaceny byly zpět k hranicím Poznaňská.

Brest-Litovsk, 150 mil východně od Warszavy, je obrovitou zásohárnou a skutečnou základnou pro ruské operace v Polsku. Zde je uzel železniční a město toto hraje tak důležitou roli v přítomné kampaň na východě jako Aix-la-Chapelle pro Němce na západní frontě. Město chráněno je nejenom výbornými pevnostmi, ale i bažinami na obou stranách řeky Bug. Tyto dvě pevnosti spolu s Warszavou a Novo-Georgievskem tvoří čtyři hlavní obranné body Ruska a teutonské armády musí nejdříve je dobytí než bude jim možno pokračovati v vpádu do carské říše.

Rusové na svém ústupu nechali bojovati jenom zadní voje a nedopustili, aby jejich linie byly prolomeny. Ani v jediném místě, od Baltiku až k Bessarabii, nepodařilo se teutonským vojskům provésti toto prolomení. Vojenská odborníci, pozorující taktiky ruských velitelů, předpovídali, že k vážnému utkání nedojde dříve, dokud Rusové nebudou se moći spohehnouti na podporu Ivangorodu. Tato pevnost nyní chrání právě křídlo ruských armád a velkokrále Mikuláš snadno může postaviti se na odpor na linii východně podél Vjeprze. Plánem Teutonů je postupovati za účelem dobytí Warszavy nejenom na jihu, ale i na severu. Na severu Teutoni přes velké oběti nesetkali se s velkým úspěchem a ruská vojska udržela je všude v šachu, vyjímaje v okolí Ptasnyše, kde Němcům podařilo se postoupiti.

Warsava nenalézá se tudíž v takovém nebezpečí, jak ku konci minulého týdne oznamoval Berlín. Vojenská odborníci v Anglii a ve Francii obnovili důvěru v ruskou strategii. Rusové vyhlásili se boji v nevýhodných pro ně místech, ježto v takovém případě Němci svoji dělostřeleckou převahu snadno mohli by dočiniti vítězství. — Ústup ruský byl dobře promyšleným manévrem a již nyní vyzní z toho, že vyčkávající taktika ruská byla správná. Nyní stávají se úmysly Rusů jasnějšími. Tato ruská taktika osvědčila se již několikrát v přítomné válce a nemáme pochybnosti o tom, že osvědčí se i nyní.

MEXICKÁ SITUACE.

V mexické situaci dosud nedochází k vyjasnění. Není tu doposud paprsku naděje, že strážlivá občanská válka, která zemí ožebračila a přivedla na pokraj zkázy, bude skončena. Situace Mexika v přítomné době je mnohem povážlivější nežli Srbska a Belgie. Až válka bude ukončena, v Srbsku a Belgii zase nastane mír a pokoj. Životy občanů chráněny budou opět zákonem, jenž bude respektován, poněvadž za ním bude se nalézati pevná a trvalá vláda. Ale Mexiko nemůže očekávati v dohledné budoucnosti takového upravení poměrů a kdy vrátí se pokoj a klid do této těžce zkoušené země je otázkou, na kterou nikdo nemůže poskytnouti žádnou odpověď.

V Mexiku není jediného vádce, jediné strany, jediného zorganizovaného hnutí, ku kterému by Mexiko mohlo přihlížeti s důvěrou. Lid nalézá se v zoufalém postavení a mnohá krajiny trpí hladem. Nikdo neodvažuje se chopiti práce, obchodu, průmyslu a zemědělství, poněvadž neví, kdo za něho sklizeň bude ovesné práce. Není tu zákona, který by je chránil, není tu soudu, ku kterému mohli by se obrátiti o pomoc. Krajiny zaplaveny jsou armádami, jejich vůdcové lhou lidu oddanost k vlasti. O vlasti nejedná se jim tolik jako o osobní zájmy. Jsou to lidé, kteří pro osobní zisk pomohou zaprodá-

vají svoji zemi lidem, kterým jedná se o koncse a zvláštní privileji.

Ve Spojených Státech, jak v minulých dnech bylo oznámeno, existuje několik hnutí, majících zájem na mexické politice. Žádná z těchto hnutí nemůže býti označena za spásnou. Každému jedná se o uchvácení moci v Mexiku a o nové kořistění. Z těchto důvodů vláda Spojených Států pokusila se zastaviti vzniknutí nového revolučního hnutí, jehož hlavou měl býti bývalý mexický diktátor Huerta. President Wilson se rozhodl, že, pokud to bude v jeho moci, zabráni každému dodatečnému hnutí revolučnímu v Mexiku.

Žádná ze skupin, utvořených ve Spojených Státech, nemohla by míti žádného vlivu na utváření se mexické situace bez náležité finanční pomoci. A je jisté zájímavým úkazem, že každá z těchto skupin naleznou ochotné podporovatele v amerických kruzích finančních. Tyto kruhy sází na kartu velice nejistou, ale přece jenom odvažují se k tomuto gamblování.

Zdá se, že jediným východiskem z této situace bylo by zakročení Spojených Států. Tu ale důležitě uvážit, že takové zakročení narazilo by na odpor všech mexických stran bez rozdílu. Prohlášení generála Carranza, Villy, Obregona a jiných jasně ukazuje, že jakýkoliv pokus Spojených Států o posláni vojska do Mexika, narazil by na silný odpor. Ať jakékoliv spory a neshody existují mezi přítomnými vůdci, došlo by ku spojení mezi nimi a postavili by se společně na obranu vlasti. Ať ku jakékoliv straně Mexikánů přináleží, je Mexikánem, jedná-li se o napadení země nepřitelem. Mexiko, jak se zdá, nečinilo by zcela žádného rozdílu mezi přátelskou a nepřátelskou intervencí. — Ať jakkoliv bylo by nazváno toto zakročení, narazilo by na sjednocený odpor. Mexikáni nenávidí Amerikány přes to, že tito velmi často jim prospěli. Vláda Spojených Států musí tudíž hledati jiné cesty v snaze učiniti konec rozháraným poměrům v zemi, ležící jižně za řekou Rio Grande.

PORFIRIO DIAZ.

Před několika dny zemřel v Paříži muž, který znamenal mnoho v moderní historii Mexika. Porfirio Diaz. Jako každý, komu podařilo se vykonati velké činy, měl mnoho přátel i nepřátel. Nehy sice politickým vůdcem bez chyb a vad, ale přece jenom vykonal mnoho pro svoji vlast. Od roku 1867 do roku 1877 byl Diaz postavěm a to nikoliv Washingtonova typu, ale spíše Villova vzoru. Byl lépe vzdělán nežli Villa, ale nedovedl svých schopností využítovati ku prospěchu své vlasti jako Washington. Získal si ale důvěru mexického lidu a stal se prezidentem. Za jeho vlády počalo se vyvíjeti moderní Mexiko.

Kde panoval zmatek, tak silná ruka Diazova zavedla pořádek. — Tuto silnou ruku nazývali mnohde "knoutou", ale v Mexiku často byly poměry takové, že nebylo možno vybrati ve zbraních za účelem dočelití klidu a pokoje. — Diazovi podařilo se přesvědčiti Evropu, že v Mexiku zaveden byl pořádek trvalý a že investimenty v této zemi budou v budoucnosti bezpečny. A právě tímto způsobem prospěl značným dílem své vlasti, bohatě na přírodní zdroje, kterých obyvatelstvo domácně není schopno náležitě využítovati. V Mexiku poměry se rychle zlepšily a obyvatelstvo okusilo i skutečného blahobytu.

Mnoho dalo se vytýkati autokratické vládě Diazově, ale přece jenom sloužila zemi ku prospěchu. To ukázalo se v roce 1880, kdy na stolec presidentském vystřídal byl Diaz Gonzalez. — Gonzalez neosvědčil tak silnou ruku v řízení mexických záležitostí a lid viděl, že hrozí návrat bývalých dáš. Proto konstituční jednouchá lhůta presidentská byla vymazána a od roku 1884 do roku 1911 Diaz byl diktátorem Mexika. Před čtyřmi roky Maderova revoluce setkala se s úspěchem a Diaz byl upadl. Od těch dob Mexiko upadalo stále hlouběji do chaosu a anarchie.

Diaz odešel se do vyhnanství a v něm zemřel. Byl neobyčejně silným mužem a bylo mnoho lidí v Mexiku, kteří byli přesvědčeni o tom, že jenom lidé jeho typu jsou schopni zavésti v těžce zkoušené zemi pořádek. Diaz nebyl

milován velkým množstvím lidí v době své vlády, ale byl obdivován všemi těmi, kdož viděli výsledky jeho moci. Mexiko ztratilo tohoto silného muže již před čtyřmi roky a nikoliv dne 2. července, 1915. Nalezne v budoucnosti uštěpné muže tak silného, který by byl schopen vyvinouti sílu a moc, aby učinil konec zmatkům a anarchii a uvedl národ na šťastnější cestu?

NOVÁ PERSEKUCE ČESKÉHO LIDU.

Neskonale smutné zprávy docházejí v posledních dnech ze staré vlasti. Zatím co národ český je nucen skládati větší daně z krve a nésti větší břemena, zatím co násilím je nucen, aby obtoval svoje úspory na válečnou půjčku, vídeňská vláda chystá mu nové utrpení, jež je nehoršík a oněch, jež žijí v paměti účastníků národních a politických zápasů od roku 1848.

Videňská vláda chce násilím změnit stanovisko Čechů. Nastalo hrozná pronásledování všech českých lidí, kteří nejsou stříženi podle "rakouského" vzoru. Denně množství lidí je zatýkáno a zadržováno. Přední lidé národa byli odvezeni do vězení, aniž bylo dáno dostatečné vysvětlení pro jejich zatčení. Řada lidí odsouzena byla k smrti a množství jich v žalářích čeká na soudní přelíčení.

Vláda rakouská na počátku války zaujala vyčkávací stanovisko vůči Čechům. "Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají," praví staré české přísloví a podle něho řídili se i ve Vídni. Rázem Čechům vídeňským tiskem bylo přiznáno právo na existenci, český zpěv přestal býti pobuřujícím a dokonce časopisy německé přinesly "Kde domov můj!" v překladě. Rakouská vláda poslala do světa zprávy, že na svoje národy může se plně spohehnouti a sypala světu písek do očí rozhlašování zpráv o "sbratření" Čechů s Němci.

Ale vláda těmito námluvami u Čechů mnoho nepohodila. Čechové jenom s nechutí šli do boje proti svým slovanským bratřím, ježto dobře věděli, že bojují proti svým zájmům. České pluky v bojích se nikterak nesnažily vykazovat a to vzbudilo ve Vídni pobouření. Když pak některé české pluky dokonce při prvních příležitostech přešly k nepříteli, odhozena byla škraboska a propukla znovu stará nenávisť k Čechům. Čechové prohlášeni za vlastizrádce a země koruny české zaplaveny špiely, kteří slídí, udávají a kalí vody. Jsou to strašlivé poměry, v jakých žijí nyní naši bratři ve starých vlastech, ale doufáme, že v tomto zkušebním ohni čestně obstojí, tužá i zocelá.

Národ náš přestál Bílou Horu a po té celou řadu persekucí. Nepřítelům našim podařilo se snad někdy na čas pokořiti národ, ale vždy po takovém pokoření vyvstal znovu duch národa—silnější a otužilejší. Nezapomínejme v těchto vážných dobách a doufáme, že všechny ty zloby, jako v minulosti, přestojíme i v budoucnosti.

POSTAVENÍ ZEMÍ SKANDINÁVSKÝCH.

Postavení skandinávských zemí, Švédska, Norska a Dánska, v přítomné válce není právě nejutěšenější a válka dotýká se lidí těchto zemí více než ve všeobecně známo. V přítomné válce trpí nejenom země na válce se podléhající, ale trpí i země neutrální, které nalézají se v bezprostředním sousedství země války vedoucích. Švédska, Norska a Dánsko zachovávají přísnou neutralitu, ale to nechrání je před nebezpečím. V Dánsku panují obavy před německým vpádem v tom případě, kdyby zásoby potravin v Německu došly. Skandinávské země mají dostatek potravin a jeví značnou neochotu prodávati je Německu. Tato obava je zesilována osudem Belgie a opatřeními, která učinila Německo s ohledem na odvetu na blokádu anglickou.

Co učiní Německo, bude-li mítí nouzi o nutné potřeby? Tato otázka je nyní přetřásána živě v skandinávských zemích. Země tyto jsou si vědomy, že nemohly by se vytrvale brániti. Jsou to malé a slabé země. Znájí dobře vojenskou sílu svého velkého souse-

da. Jaké budou jejich zkušenosti v budoucnosti? Skončí-li válka ve prospěch Německa, budou země tyto bezpečny? Bude-li se nalézati Německo v takovém postavení, že pomoc skandinávských zemí bude mu nutnou, sáhne po zásobách Dánska, Norska a Švédska rukou násilnou?

Především ovšem je nutno zodpověděti otázku, může-li Německo býti vůbec vyhladováno. Na tuto otázku je těžko dáti odpověď, ježto spočívá na mnoha různých činitelech. Dokud Německo nestane se předmětem vpádu cizích vojsk, pak nepoehybně bude schopno obstarávati si všechny potřebné potraviny. Kdyby nepřátelská vojska vpadla do území německého a zemědělské distrikty byly by jimi zaujaty, pak německý národ mohl by býti vyhladován, ale i tu dlužno uvážit, že Němci dovedou přinášeti velké oběti a obmeziti by svoje potřeby v případě nutnosti na nejmenší míru.

Kdyby vlastenecká povinnost uložila jim polohladováti, uposlechli by jistě bez reptání. Jejich vlast je jim nade všechno a žádné oběti pro ni nejsou jim příliš těžké. Není možno získati přesných zpráv o zásobách potravin v Německu, ale dle dřívějších známých vývozních a přívozních shledáváme, že Německo nepřiváželo do své země příliš mnoho potravin. Dále je známa skutečnost, že v Německu jsou shromážděny velké zásoby potravin.

Mnozí znalci poměrů tvrdí, že v Německu v přítomné době nalézá se tolik preservovaného masa, že německá říše může vydržeti obležení několik let trvajících. — Velké zásoby obilí byly získány v Rusku a Francii a přidány k zásobám, jež Německo mělo. Nová sklizeň rozmožní tyto zásoby. Nebude-li tato sklizeň dostatečnou, nařízeno bude další setření s obilím. Právě se, že zavedení lisků chlebových a obmezení spotřeby potravin nebylo diktoováno nutností, ale spíše pro přípravu pro dlouhou válku. Němci pravidelně počítají do budoucnosti a počítali i v tomto případě.

Jsou ale jisté a patrné známky, že Německo bude mítí značný nedostatek jiných potřeb, jako mědi, gumy, vlny, kůže, petroleje a jiných. Anglie úspěšně zastavila všechny zdroje, z kterých Německo čerpalo. Německo musí získati tyto potřeby anebo bude vydáno na milost aneb nemilost svých nepřátel. Přívoz do Německa upadl rychle a nyní denně se menší, neboť anglické loďstvo ukázalo se nepřekonatelnou překážkou německé organizace.

V přítomné době není možno vyvéztí z Anglie ani jediného předmětu bez předchozího povolení. — Zboží, jež vozeno je ze zámoří, hlavně Spojených Států, je podrobeno přehliče anglickým loďstvem, jež nalézá se na jihu a severu Anglie. Těmito prohláskami má býti zjištěno, není-li zboží určeno k znovuvývozu do Německa. Skandinávské země těmito opatřeními značně byly dotčeny a ceny potravin tu značně stoupají. Cena chleba zvýšena byla o 35 procent, másla, vaje a margarínu o 20 procent, masa a ryb o 25 procent a bramborů o 100 procent. — Živobytí je nyní v skandinávských zemích o 20 procent dražší než v stejné době loňského roku.

Ale přes to vývozní obchod skandinávských zemí nebyl vážně poškozen. Anglie je sice pánem moří celého světa, ale Němci dosud panují v Baltiku. Skandinávské země mohou obchodovati s Německem bez jakéhokoliv znepokojování. S Ruskem mohou obchodovati skrze Švédska a také s ostatními zeměmi skrze Severní moře.

Skandinávské země neberou prohlášení neutrality na lehkou váhu. Všechny obchodní firmy jsou pod vládní kontrolou a těkavými pokutami je stíháno vyvážení válečného kontrabandu. Ovšem přes všechna tato opatření mnoho zboží je do Německa propašováno. Vládní úřady provádějí bedlivou prohlídku vyvážového zboží a kontraband je pravidelně skonfiskován.

Tisk skandinávský pomáhá úřadům v snaze zabrániti pašování zboží do Německa. Časopisy učinily několik odhalení. Vyšlo na jevo, že řada lidí snažila se vyvážiti přítomných poměrů k velkému vydělku. Osoby takové jsou všeobecně odsuzovány. Zvláště žvdatí Němci snaží se propa-

šovati potřebné zboží do Německa. Bylo oznámeno několik případek, že Němci, vyzvednuvše si svolení k vývozu jistých kontrabandních předmětů z Anglie, uvědomili německé autority, kdy loď s nákladem vjedou do Baltiku, tak aby tyto mohly býti zabaveny a dopraveny do německých přístavů. Úskok tento zdražil se mnohokrát.

V šťastných dobách míru Anglie byla vždy největším zákazníkem Dánska. Dánsko každého roku vyváželo do Anglie másla, vaje a slaniny v ceně \$115,000,000. Krátce po vypuknutí války dánský trh zaplaven byl německými nakupovači, kteří kupovali zboží za značně vysokou cenu. Němečtí nakupovači nabíleli za zboží ceny až o 40 procent vyšší než angličtí. Ale danští farmáři většinou ukázali obědní loyálnost, odepřeli použití těchto výhod a nezměnili svého pravidelného trhu.

Německo počítalo na možnost nákupu v skandinávských zemích v případě války a mělo zde dokonale zásobovací organizaci. Na daný signál tato organizace uvedena byla v pohyb. Pracovala jako vyzkoušený stroj. Nákupní jednání byly zřízeny v Dánsku, Norsku i Švédsku. Nepočítalo se ale na to, že Skandinávie nenechá se zlákatí svodem zlata. V skandinávských zemích nesympatizuje se mnoho s Německem a zvláště sentiment dánského lidu je protiněmecký. Dánsko nemůže zapomenouti na utrpení v r. 1864, kdy Prusko pod vedením Bismarcka činilo zábery na různých stranách v zájmu utvoření mocné říše. Po válce, v které Dánsko bylo neúspěšné, bylo nuceno se vzdáti Schleswig-Holsteinska, které tvořilo dvě pětiny dánského území. V mírové smlouvě nalézalo se prohlášení, že po patnácti letech bude hlasováno mezi dánskou populací v Schleswigu, chtějí-li tyto země zůstatí pod vládou německou anebo dánskou. O záležitosti této hlasováno nebylo nikdy.

Skandinávské země byly rozhořčeny nad porušením neutrality Belgie. Dánský král při proklamaci neutrality žádal národ, aby zachoval klid, ať eokoliv se děje. Vláda požádala také tisk, by při posuzování politických událostí se mírnil, tak aby lid nebyl k nenávisti k Německu podněcován. Dánsko nařídilo ihned po vypuknutí války mobilisaci své armády a zřídilo silné hlídky na pobřeží při Baltickém moři. Tyto hlídky konají službu za dne i v noci. Žádná loď nesmí opustiti přístaviště bez ložního průvodce. Podobná opatření učiněna byla také ve Švédsku a Norsku.

Je přirozeno, že tato opatření vyžadují velký náklad a finance těchto malých zemí jsou v napjetí. Obchod a průmysl ve všech těchto zemích byl značně postižen, neboť všichni tělesně schopní muži povoláni byli do zbraní. Vojáci jsou propouštěni postupně na tříměsíční dovolenou, ale ani to nemůže zmírniti utrpení lidu a mnoho rodin je odkázáno na veřejnou dobročinnost. Jak vidno z případu skandinávských zemí, neutrální země zadluží se v přítomné válce do značné míry a nésti musí břemeno vyšších daní po řadu přítich let.

ČESKÁ AMERIKA PŘED TŘICÍTI ROKY.

Dle censu v roce 1880 bylo ve Spojených Státech 38,660 Rakusanů a 85,361 Čech. Rakusané zastoupeni byli jenom jediným časopisem a sice Oesterreich-Amerikanische Zeitung, kdežto Češi měli časopisů čtrnáct. "Jak si to व्यवस्थितě" táže se P. Z. a odpovídá: "Rakusané německy mluví, eí dovedou zachováti svoji národnost jen v mnohоязыčném Rakousku; octnuvše se ale v oizině, stanou se Němci, splnou s nimi. Čechové zstanou Čechy i mimo svoji vlast. Z toho jde, že Rakusané nemají žádná samostatná národnosti."

V Chicagu počal vycházeti nový humoristicko-satirický časopis Lampička. P. Z. zamařenává toto obohacení česko-americké žurnalistiky a dodává: "Nevědouce, jaký má knot, nemůžeme říci, jak brzy dohoří." P. Z. zamařenává, že tři vynikající umělkyně českého původu hrají na amerických jevištích. — Jsou to paní Janušková, Magla Iráková a paní Šaumberková. Americké časopisy vyvolávají se o jejich umění velice lichotivě.